Till Länsstyrelsen i Stockholms län

Ärende: Tillsyn enligt 9 kap. stiftelselagen (1994:1220)
Stiftelsen Hilma af Klints verk, org.nr 802425-1780
Dnr: 27063-2025

Brister i förvaltningen – Kompletterande anmälan mot styrelsens majoritet

1. Inledning

Jag, Erik af Klint, ordförande i Stiftelsen Hilma af Klints verk och huvudman för släkten af Klint, lämnar härmed en kompletterande anmälan till Länsstyrelsen.

Syftet är att redogöra för de fortsatta och fördjupade brister i förvaltningen som styrelsens majoritet uppvisar.
Dessa brister innebär inte bara misskötsel utan direkta brott mot stadgarna, särskilt §1 om ändamålet, samt mot bestämmelser i stiftelselagen och bokföringslagen.

Stiftelsen är nu i ett läge där ändamålet inte längre uppfylls.
Detta har skett genom att styrelsemajoriteten prioriterar egna arvoden, externa projekt och dyra konsulter framför att planera och finansiera det som utgör Stiftelsens kärna: vård och bevarande av Hilma af Klints verk.

———

2. Bakgrund

Under tiden som ordförande har jag sedan 2023 upprepade gånger påtalat allvarliga brister i både ekonomi, redovisning och beslutsförfarande.
Länsstyrelsen har redan ett pågående tillsynsärende. Dnr: 27063-2025.
Denna skrivelse kompletterar tidigare inlämnat material (2025-09-30) (bilaga 1).
Tingsrätten i Stockholm har likaså ett ärende om detta (mål nr Ä 2676-25, bilaga 2-4)

Trots att Länsstyrelsen nu granskar Stiftelsen fortsätter styrelsemajoriteten att agera i strid med stadgar och god stiftelsesed.

De tre senaste åren visar ett mönster av **aktiv passivitet** – man underlåter att fatta nödvändiga beslut, undanhåller information och gör Stiftelsen alltmer beroende av försäljning av konst.

Styrelsemajoriteten uppträder som en **styrelse i styrelsen**. De förankrar beslut utanför styrelsemöten, håller ordföranden utanför sina diskussioner och kommer till möten med en på förhand låst linje (de har aldrig röstat emot varandra). Styrelsemajoriteten undanhåller väsentlig information från ordföranden avseende avtal, ekonomi, och bokföring. Till exempel **vägrar** de att göra en korrekt inventering och **hindrar kategoriskt** att låta ordföranden göra en när han begär det, vilket leder till ovisshet om alla tillgångar kan redogöras för eller kanske till och med saknas. Genom att vägra värdering blir bokföringen missvisande när målningarnas värde inte beaktas.

———

3. Brott mot §1 i stadgarna – brister i uppfyllnad och budgetförvaltning

§1 i Stiftelsens stadgar (bilaga 5) anger att syftet är att **förvalta och vårda Hilma af Klints verk i ideell anda.** För en stiftelse innebär detta ett **fyllnadskrav**: ändamålet ska **planeras och finansieras först**. Först därefter, om medel återstår, kan andra kostnader eller projekt prioriteras.

Fyllnadskravet följer även av **stiftelselagen 3 kap. 2 §** (krav på ekonomisk och ändamålsenlig förvaltning).

Styrelsemajoriteten bryter tydligt mot detta genom att:

- inte ta upp **uppfyllnadsgraden** i budget eller årsplanering,
- behandla **fyllnadskravet** som en **restpost** (“slaskpott”),
- lägga budgeten utifrån konsulter och projekt snarare än Stiftelsens ändamål,
- vid brist på ekonomiska medel/likvid hänvisa till **försäljning av konstverk**.

Genom detta **uppfylls inte §1** i stadgarna, vilket utgör ett **brott mot förvaltningen**.
Stiftelsen prioriterar externa intressen framför sitt syfte.

När jag som ordförande har begärt full insyn i budget och ekonomiska beslut, har detta **avslagits**. Jag har inte fått tillgång till nödvändigt underlag, i strid med Kammarrättens dom 2012-07-10 (mål nr 254-12), där domstolen tydligt anger att ordföranden, som representant för släkten af Klint, har rätt och skyldighet att delta i alla frågor som rör Stiftelsens förvaltning.

Trots upprepad kritik och formella avvikande meningar under flera år, har ingen förbättring skett.
Först efter att Länsstyrelsen öppnade tillsynsärendet har viss dokumentation redovisats.
Det visar att bristerna inte beror på okunskap utan är överlagda och illojala mot Stiftelsens ändamål.
Det är tydligt att majoriteten har belastat Stiftelsen med kostnader som inte kan anses vara “fullföljdskostnader “och att förvaltningskostnaderna inte gynnar ändamålen. Den kvot som illustrerar fullföljdsgraden visar att ändamålskraven inte uppfylls. Detta har redovisas i avvikande mening till årsredovisningar 2023 och 2024.

Stöd ur tingsrättens handlingar:

Bilaga 4: Yttrande 2025-09-01 (B.1 p.8, sid 4-5)
”Det som nu är kostsamt för Stiftelsen är de höga lönekostnader som utbetalas till en heltidsanställd VD … Därtill uppbär Ulf Wagner arvode … Ledamöterna åsidosätter sin lojalitetsplikt mot Stiftelsen då de beviljar lön till VD och arvode till Ulf Wagner utan krav på arbetstidsredovisning.”
→ Styrelsen prioriterar arvoden och konsulter framför stiftelsens ändamål enligt § 1.

———

4. Lojalitetsbrott, passivitet och faktisk huvudman

4.1. Styrelsemajoritetens passivitet och illojalitet

Under sommaren 2025 kallade ordföranden till tre styrelsemöten (den 9 juli, 23 juli och 6 augusti) (bilaga 6-8). Ingen av ledamöterna i styrelsemajoriteten deltog, trots laga kallelse och möjlighet till digital närvaro.

Den samordnade frånvaron förhindrade beslut om avtalsinventering, värdering av verk och fastställande av gällande avtal – frågor av avgörande betydelse för Stiftelsens rättssäkerhet och ekonomiska kontroll, särskilt mot bakgrund av styrelsemajoritetens uttalade avsikt att sälja verk ur samlingen. Genom att utebli undanhöll styrelsemajoriteten medvetet information från ordföranden och blockerade nödvändiga beslut inom sitt förvaltningsansvar.

Vid det efterföljande styrelsemötet den 3 september 2025 röstade samma majoritet för arvoden till sig själva, i strid med Stiftelsens femtioåriga praxis om ideellt uppdrag och trots att Stiftelsen befann sig i en ekonomiskt ansträngd situation. Beslutet står i direkt strid med § 1 i stadgarna och visar på ett tydligt mönster av självintresse framför Stiftelsens bästa.

Varje ledamot ska värna lojalt Stiftelsens ändamål och agera i dess intresse. Majoritetens agerande utgör ett upprepat och medvetet brott mot denna lojalitetsplikt.

4.2. En ”styrelse i styrelsen” – kontinuitet, röstdisciplin och skydd av tidigare avtal

Sedan 2019 har Stiftelsen styrts av en sluten inre krets, med tydlig lojalitet, strikt röstdisciplin och kontroll över alla centrala beslut. Personerna har växlat, men linjen har varit densamma: Skydda tidigare avtal, undvika insyn, gynna externa intressen.

- 2019–2022 leddes gruppen av Kurt Almqvist, vd för Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse. 2023–2025 övertogs rollen av Anders Kumlander, knuten till Vidarstiftelsensfären.
- Almqvist lät Bokförlaget Stolpe flytta in på AxJ/Nordstjernans kontor redan 2019.10.08. AxJ hade då haft väsentligt intresse i Stolpe sedan 2018 genom att stödja förlagsverksamheten ekonomiskt.
- Almqvist tog in Daniel Birnbaum, Tomas Billing (senior advisor på Nordstjernan) och Kjell A. Nordström till Hilmastiftelsens styrelse – samtliga vänner och/eller kollegor inom AxJ-kretsen.
- Billing och Almqvist tillsatte Jessica Höglund som anställd, utan styrelsebeslut. Billing skrev på anställningsavtalet ensam, med hänvisning till en fullmakt (bilaga 10, sid 5) som aldrig kunnat uppvisas. (Stiftelsens firma kräver två i förening.)
- När styrelsen i efterhand godkände anställningen, hade Höglund redan flyttat in på AxJ:s kontor, där även Stolpe huserade. Stiftelsen hade då inte haft någon insyn i processen.
- Almqvist placerade Höglund och Ulf Wagner i centrala roller gentemot Bokförlaget Stolpe. Båda avlönades med medel från ett bidrag från AxJ (bilaga 9), som enligt avtal inte fick användas till löner.
- Höglund och Wagner genomförde därefter en omfattande överföring av Stiftelsens digitala bilder av verket tillgångar till Bokförlaget Stolpe — sålunda avlönade av motparten (AxJ) — utan någon som helst ersättning till Stiftelsen och emot stadgarna (§1,4). Stolpe har sedan inte återlämnat dem utan fortsatt att utnyttja detta långt över avtalet.
- Efter instruktion från Almqvist upprättade Höglund flera avtal mellan Stiftelsen och Stolpe vilka stipulerade 0 kr i ersättning till Stiftelsen, oaktat §4 och oskäligheten. Dessa avtal har tillkommit utan beslut i styrelsen och har inte delgivits styrelsen utan hölls hemliga för ordföranden.

- Avtal med ersättning har inte givit någon del i ersättning till Stiftelsen.

Trots ordförandens påpekande vid flertalet tillfällen den nuvarande styrelsemajoriteten har vägrat att vidta några som helst åtgärder emot dessa avtal som är i strid med stadgarna och trots att avtalet/avtalen är oskäliga.

- I juni 2022 köpte Nordstjernan Bokförlaget Stolpe. I samband med detta klev Almqvist och Nordström in i dess styrelse. I oktober 2022 skrevs NFT-avtalet under av Höglund. Inte vid något tillfälle anmäldes jäv – inte av Almqvist, Nordström, Billing eller Wagner.
- När ordföranden uppmärksammade detta i slutet av 2022, avgick Almqvist, Nordström och Billing.

- Ulf Wagner blev ensam kvar i styrelsemajoriteten, och har sedan dess aktivt påverkat tillsättningen av nya, till sig lojala ledamöter – bl.a. Anders Kumlander (2023), som övertog styrningen.
- Wagner, som suttit i styrelsen sedan långt innan 2019, deltog i att kalla in ASiS för att tillsätta nya ledamöter, utan att meddela ordföranden och genom att själv utebli från styrelsemöten kallade av ordföranden.

- Kumlanders roll har kännetecknats av att undanhålla information från ordföranden, skydda den tidigare styrelsemajoriteten samt Stolpe-avtalen, och att i egen linje förbereda olika vägar till försäljning av Stiftelsens konst. T.ex. har styrelsemajoriteten förberett för ett museum i egen regi utanför Stiftelsen, restaurering i strid med stadgarna så som förslaget låg, och pengar har använts till andra ändamål än att bevara verket för att på så sätt framtvinga en försäljning för att betala ersättningar och arvoden i strid med stadgarna (§§1,4,5). Detta visas av det avtal som presenterades för styrelsen med David Zwirner Gallery i december 2024. Den risken kvarstår, särskilt genom att styrelsemajoriteten tillsatt ett stort antal anställda och konsulter som belastar Stiftelsen ekonomiskt. Styrelsemajoriteten har under sin tid också förberett för att Stiftelsens förvaltning skulle hamna i annan organisation i strid med stadgarna.
- Under tiden har alltmer kommit fram om hur Kumlander och hans krets agerat i andra organisationer – till egen nytta eller för närståendes räkning. Se nedan.
- När Kumlander avgick i augusti 2025, ersattes han av Daniel Laurén – samma person som efterträdde honom i Stiftelsen Agape för att skydda tidigare ledamöter och försvåra LS granskning och kritik och påföljder och AK JS tömt Stiftelsen på som nu LS börjat granska.
- Gruppen leds nu i praktiken av Juhani Selvani, Kumlanders svärson och båda ledamöter i Vidarstiftelsen.

Sedan 2019 har ingen ledamot i styrelsemajoriteten någonsin röstat emot gruppens linje.

Styrelsemajoriteten har beslutat att ingen anställd eller konsult behöver arbetstidsredovisa. Ordföranden har vid flera tillfällen begärt att samtliga som uppbär lön eller arvode från Stiftelsen ska lämna en arbetstidsredovisning för att möjliggöra för ordföranden att bedöma skäligheten av utbetalt belopp. Styrelsemajoriteten har därmed förhindrat ordföranden att leda arbetet i Stiftelsen, till ekonomisk nackdel för Stiftelsen. Genom dessa individer försöker styrelsemajoriteten dessutom aktivt hindra ordförandens och myndigheters insyn och kontroll. Detta är ytterst anmärkningsvärt och ordföranden kan inte komma till annan slutsats att man utnyttjar Stiftelsen ekonomiskt genom att ta ut oskäliga ersättningar och arvoden till sig själva och till sig anknutna personer.

Sammanfattning
Ordföranden kan inte tolka detta som annat än en systematisk plundring av Stiftelsens tillgångar, först digitala, och sedan försök att plundra även de fysiska tillgångarna. I detta har man hindrat ordföranden från att värdera målningarna, inventera tillgångarna, få insyn i räkenskaper och avtal mm. Ordföranden hyser en stark oro för att denna plundring av Stiftelsen både är pågående och kommer att intensifieras. Styrelsemajoriteten har också försökt att på olika sätt föra över förvaltningen till dotterbolag och David Zwirner Gallery. Ordföranden misstänker att en långsiktig plan är att föra över Stiftelsen, genom permutation eller annat sätt, till antingen AxJ:s koncern eller Vidarstiftelsens koncern.

De senare tillträdda ledamöterna har aktivt försvarat och vidmakthållit de avtal som de tidigare styrelserna ingått – särskilt med Stolpe Publishing – trots att dessa avtal är föremål för allvarlig kritik (se Tingsrätten).

Tingsrättens handlingar bekräftar detta (bilaga 3: Aktbil. 71, B.2 p.14, s. 6):

”Ulf Wagner … anmälde att Antroposofiska Sällskapet utsett Anders Kumlander, Juhani Selvani och Katarina Kaila de Voto till nya ledamöter i Stiftelsens styrelse.”

→ Visar hur samma personkrets tillsätter sig själva och hur den interna lojalitetslinjen upprätthålls över tid.

4.3. Den verkliga huvudmannen

Det finns ett kontinuerligt samband mellan tidigare och nuvarande styrelser, där makten formellt har växlat personer men reellt behållits inom samma krets.

Ordföranden gör gällande att de verkliga huvudmännen bakom denna struktur är Kurt Almqvist, tillsammans med Anders Kumlander.

Efter sina formella avgångar (Almqvist 2022.12, Kumlander 2025.08) har de fortsatt utöva inflytande genom personliga och professionella nätverk, särskilt via Vidarstiftelsen och dess närstående aktörer. Den nära kopplingen mellan individerna i styrelsemajoriteterna framgår tydligt av att samtliga ur båda konstellationerna tillsammans gjorde gällande att den första styrelsemajoritetens avgång 2022.12.14 var villkorad i efterhand (se HFD beslut 5817-23, bilaga 11).

När kritik riktats mot dem har ledamöter bytts ut mot nya personer lojala mot samma intressekrets, vilket säkerställt fortsatt kontroll över Stiftelsen.

Tingsrättens handlingar (bilaga 4: Yttrande 2025-09-01, B.2 p.11–20, s. 5–8) bekräftar detta:

”Ledamöterna har inget intresse för Stiftelsen utan ser endast till vad Stiftelsens tillgångar kan användas till för att gynna egen verksamhet utanför Stiftelsen.”

→ Understryker lojalitetsbrott, egenintresse och den dolda huvudmannastrukturen. De talar aldrig om Stiftelsens bästa på något styrelsemöte. Istället handlar deras punkter om hur Stiftelsens medel kan användas för deras syften utanför Stiftelsen.

4.4. Styrelsemajoritetens agerande i andra organisationer

Det mönster som präglar Stiftelsen Hilma af Klints Verk återkommer i flera närstående organisationer där samma personkrets, samma advokatbyrå och samma typ av interna lojalitetsnät använts för att behålla kontroll över Stiftelser och deras tillgångar trots formella personbyten.. Några av dem har kritiserats av Länsstyrelsen:

🔶 Stiftelsen Antroposofins Hus (Dnr 4006-2025):
Anders Kumlander deltog i diskussioner där beslut sedan togs om fastighetsförsäljning där han var jävig. Länsstyrelsen riktar allvarlig kritik och hänvisar till 2025 års skärpta regler.

🔶 Stiftelsen Kulturcentrum Järna (Dnr 4005-2025):
Fastigheter såldes utan tillstånd. Samma personer i styrelsen för både säljare och köpare (Anders Kumlander, Juhani Selvani). Länsstyrelsen krävde rutiner för jävs- och intressehantering.

Ordföranden i Hilmastiftelsen misstänker att liknande förfarande också har ägt rum i Stiftelsen Agape i sin relation till Vidarstiftelsen. Det har kommit till ordförandens kännedom att utredning om

detta pågår i Länsstyrelsen (diarienr 51477-2025). Wetterfors advokatbyrå har t ex anlitats av styrelsemajoriteten i Stiftelsen (advokat Jonas Wetterfors protokollförare mm) och i Vidarstiftelsens koncern (advokat Magnus Andersson verkar dock ha gått i pension under de senaste månaderna). Styrelsemajoriteten har också anställt mediakonsult Varg Gyllander i Hilmastiftelsen och i Vidarstiftelsen.

Sammanfattning: Återkommande beteendemönster förekommer där samma personkrets agerar i flera stiftelser med samband till Vidarstiftelsen och Ax:son Johnson-sfären, ofta med hjälp av samma juridiska rådgivare.

Stöd ur tingsrättens handlingar:

Tingsrättens handlingar bekräftar kopplingarna (bilaga 4: Yttrande 2025-09-01, B.1 p.8, s. 4–5):

”Advokat Jonas Wetterfors har anlitats för att föra protokoll i Stiftelsen … En kommunikationsansvarig, Varg Gyllander, har anlitats … Advokatfirman Cirio anlitades för att ta fram avtalet med galleristen David Zwirner år 2024.”

→ Detta visar hur samma advokatbyrå, Hellström, återkommer i flera stiftelser med identiska uppdrag: att skydda styrelsemajoritetens intressen och upprätthålla deras kontroll, snarare än att företräda stiftelsens bästa.

4.5. Slutsats

Trots formella avgångar kvarstår inflytandet från Kurt Almqvist och Anders Kumlander genom Juhani Selvani och Daniel Laurén, med Ulf Wagner som konstant länk sedan innan 2019. Anders Kumlander och Ulf Wagner har försökt ta kontrollen över Stiftelsen sedan 2010.

Samtliga har konsekvent röstat i linje med varandra och senare tillträdda ledamöter har aktivt försvarat de avtal och beslut som deras föregångare ingått – särskilt avtalen med Förlaget Stolpe, tillkomna under perioden då Almqvist och Nordström samtidigt satt i båda styrelserna.

Detta visar en avsiktlig kontinuitet i styrningen och ett systematiskt skydd av tidigare beslut och intressen som gynnar externa parter på Stiftelsens bekostnad.

Denna struktur – en intern maktordning med lojaliteter utanför Stiftelsen – innebär att Stiftelsen i praktiken styrs av en dold huvudman med ekonomiska och ideologiska intressen knutna till Vidarstiftelsen, Förlaget Stolpe och relaterade bolag inom Ax:son Johnson-sfären.

Sammanfattningsvis visar styrelsemajoritetens agerande sedan 2019 att Stiftelsen Hilma af Klints Verk kontrolleras av en och samma lojalitetskrets, där formella personbyten endast tjänar till att dölja den reella maktkontinuiteten: Kurt Almqvist, Daniel Birnbaum, Tomas Billing, Kjell A Nordström, Anders Kumlander, Katarina Kaila de Voto, Ulf Wagner, Juhani Selvani samt nu senast Daniel Laurén.

Vid sidan av dessa tidigare och nuvarande ledamöter finns ett antal anställda och konsulter som majoriteten skrivit avtal med. Dessa underlättar och stärker styrelsemajoritetens intressen på Stiftelsens bekostnad och till skydd för ledamöterna. T ex Jessica Höglund (anställd), Jonas Wetterfors vid Hellström advokatbyrå (protokollförare och jurist åt Stiftelsen), Varg Gyllander (mediakonsult), Cirio AB (avtalskonsult), ledamot Wagner är också konsult åt Stiftelsen, revisorer (Patrik Adolfsson vid PWC, Ingemar Rindstig vid Allianz). Denna armada av anställda och konsulter som majoriteten skrivit avtal med urholkar Stiftelsens ekonomi samtidigt som de verkar för att skydda styrelsemajoritetens intressen, emot Stiftelsen, dess stadgar och ändamål.

Detta utgör ett systematiskt lojalitetsbrott och en allvarlig förvaltningsbrist, som skulle motivera Länsstyrelsens ingripande och avsättning av hela styrelsemajoriteten.

+ Dessa mönster förekommer också i andra stiftelser med samma personkopplingar:

– I Kunskapens Träd-affären har ordföranden kritiserat Anders Kumlander för att ha sålt Hilma af Klint-målningar från annan stiftelse till privat vinning genom David Zwirner Gallery: “Kunskapens Träd-affären” (bilaga 12).

– Vidare har Länsstyrelsen i två separata granskningsärenden (Stiftelsen Kulturcentrum Järna (Dnr 4005-2025, bilaga 13) och Stiftelsen Antroposofins Hus (Dnr 4006-2025, bilaga 14)) riktat skarp kritik mot personer i samma krets: Anders Kumlander, Juhani Selvani m.fl.

– Ordföranden uppmanar därför Länsstyrelsen att beakta dessa återkommande mönster vid sin prövning av förevarande ärende.

Stöd ur tingsrättens handlingar:

Bilaga 4: Yttrande 2025-09-01 (B.1 p.8, sid 4-5)
”Advokat Jonas Wetterfors har anlitats för att föra protokoll i Stiftelsen … En kommunikationsansvarig, Varg Gyllander, har anlitats … Advokatfirman Cirio anlitades för att ta fram avtalet med galleristen David Zwirner år 2024.”
→ Återkommande konsultuppdrag åt styrelsemajoriteten som agerar på deras uppdrag.

Bilaga 4: Yttrande 2025-09-01 (B.2 p.11–20, sid 5-8)
”Ledamöterna har inget intresse för Stiftelsen utan ser endast till vad Stiftelsens tillgångar kan användas till för att gynna egen verksamhet utanför Stiftelsen.”
→ Bekräftar lojalitetsbrott och egenintresse; stöder den dolda huvudmannastrukturen.

Bilaga 3: Aktbil. 71 (B.2, p.14, sid 6)
”Ulf Wagner … anmälde att Antroposofiska Sällskapet utsett Anders Kumlander, Juhani Selvani och Katarina Kaila de Voto till nya ledamöter i Stiftelsens styrelse.”
→ Visar hur samma personkrets tillsätter sig själva – centralt för avsnittet om faktisk huvudman och ”styrelsen i styrelsen”.

———

5. Brister i redovisning och inventering

Stiftelsen **saknar** fortfarande ett **kompletterat anläggningsregister** och en **fullständig inventering** av sina tillgångar (inventering av digitala tillgångar, särskilt NFT-projekt och bilddatabas, har helt uteblivit).

Styrelsemajoriteten lät inte ordföranden vara med vid inventering för ÅR 2024, och, när han önskade, **förvägrade** de honom att genomföra en korrekt inventering.
Det strider mot bokföringslagen (5 kap. 4 §), årsredovisningslagen (5 kap. 8 §) samt stadgarna §§ 4–5. Därtill redovisningsnormering och praxis efter vår kontroll genom branschorganisationer.

Majoriteten beslutade den 3 september 2025 att inte komplettera anläggningsregistret med målningarna. Beslutet saknar stöd i **god redovisningssed** (BFNAR 2013:2, (sidordnad bokföring), 2016:10 (krav på anläggningsregister) och innebär bristande kontroll över såväl fysiska som digitala verk.
Att notera är att majoriteten avser att dela upp konstverken i en Omsättningstillgång (lager av konstverk) samt Anläggningstillgång (konstverk som inte får omsättas). För omsättningstillgångar gäller även normering hur dessa skall redovisas.
Styrelsen har därvid motsatt sig att överhuvudtaget redovisa konstverken som tillgångar. Detta har påtalats i avvikande meningar för årsredovisningarna 2023 och 2024. Därmed uppkommer en betydande risk att konstverken inte kan kontrolleras och förvaltas.

Detta torde vara en styrelses främsta uppdrag i sin förvaltning vilket även framgår av stadgarna, i synnerhet portalparagrafen, §1.
Därmed uppvisar majoriteten uppsåt att inte upprätthålla en god förvaltning och därmed skada Stiftelsen.

Vägran att inventera och föra korrekt anläggningsregister med värdering är särskilt anmärkningsvärd givet att styrelsemajoriteten avser att sälja målningar ut Stiftelsens tillgångar för att finansiera egna intressen utanför Stiftelsen, dvs den av dem tilltänkta konsthallen i Järna.

Stöd ur tingsrättens handlingar:

Bilaga 4: Yttrande 2025-09-01 (B.1 p.8, sid 5)
”Kostnaderna för löner och konsulter … uppgick vad ordföranden hitintills lyckats få fram till 1 350 482 kr för 2024 … Ordföranden har inte fått tillgång till alla uppgifter.”
→ Bristande transparens i ekonomisk redovisning och uteblivet underlag.

Bilaga 3: Aktbil. 71 (C.4 p. 191, sid 56)
”Ledamöterna bestrider att Erik af Klint avskärmats från information … Han har i vissa delar erhållit mer information än Ledamöterna.”
→ Visar att frågan om informationsvägran är central och omtvistad – vilket motiverar Länsstyrelsens fortsatta granskning av redovisning och inventering.

Årsredovisningar — reservation och avvikande mening

Bilaga 17: ÅR 2024, Avvikande mening sid 1 (sid 10 i dokumentet)
”Årsredovisningen saknar dessutom grundläggande element som ger en rättvisande och korrekt bild av verksamhetens resultat, ställning och ändamålsuppfyllelse. Underlaget är behäftat med flera ***allvarliga brister*** *i såväl redovisningsteknisk som juridisk och ändamålsmässig mening.”*
Kommentar: Ordförandens formella revisionsuttalande i årsredovisningen 2024.

Bilaga 16: ÅR 2023, Not 4 – Konst sid 9
”Stiftelsen Hilma af Klint s verk äger 1 500 verk … I balansräkningen har dessa verk inte tagits upp till något värde … Värdet av verken uppskattas till flera miljarder kronor.”
Kommentar: Visar att verken inte redovisats i balansräkningen – stöder påståendet om **otillräcklig värdering och kontroll**.

Bilaga 17: ÅR 2024, Not 4 – Konst sid 7
”Stiftelsen … äger 1 500 verk … I balansräkningen har dessa verk inte tagits upp till något värde … Värdet av verken uppskattas till flera miljarder kronor. Stiftelsen äger även en NFT-serie … Det finns i dagsläget ingen uppskattning av eventuellt värde.”
Kommentar: **Bekräftar fortsatt underlåtenhet** att redovisa tillgångarnas faktiska värde trots påpekanden. Trots att detta påpekats i tidigare årsredovisning har ingenting gjorts för att ändra detta, vilket styrks i diverse styrelseprotokoll.

---

6. Ekonomisk misskötsel

Stiftelsen har gått från ideell förvaltning till **betydande kostnader** för juridik, kommunikation och konsulter, utan redovisning av avtal eller utfört arbete.

Betydande summor har betalats ut i **löner och arvoden** utan arbetstids- eller resultatredovisning, trots ordförandens upprepade påpekanden. Detta omöjliggör skälighetsbedömning och strider mot kravet på **ändamålsenlig förvaltning** i stiftelselagen.

Stiftelsen bär nu höga kostnader för juridik, media, resor och representation utan att detta gagnar stiftelsens ändamål och utan möjlighet till granskning av utgifterna. Ändamålsuppfyllelse enligt lag uppnås inte.
Majoritetens agerande driver Stiftelsen mot **underskott och bristande likviditet** med risk för **tvångsförsäljning av konstverk** – i strid med §§ 1, 4 och 5 och stiftarens uttryckliga vilja.

Styrelsemajoriteten har konsekvent ignorerat ordförandens invändningar i tre på varandra följande årsredovisningar (2022–2024, bilaga 15–17).
Trots upprepade krav har man:

- vägrat genomföra inventering av tillgångarna,
- vägrat uppdatera anläggningsregistret med målningarna,
- vägrat låta genomföra värdering av Stiftelsens konstsamling – dess i särklass mest värdefulla tillgång,
- vägrat upprätta en rimlig och detaljerad budget,
- anställt fler konsulter och infört arvoden för tidigare ideellt styrelsearbete, trots negativ budget,
- och vägrat utreda oskäliga avtal där Stiftelsen saknar intäkt, eller där intäkt avtalats men vinstdelning och ersättning hålls hemlig.

Denna vägran att redovisa, värdera och prioritera i enlighet med stiftelselagens krav innebär att styrelsemajoriteten aktivt motverkar insyn och ändamålsenlig förvaltning.

Ordföranden konstaterar att allt tyder på att styrelsemajoriteten avsiktligt håller Stiftelsen i ekonomiskt underskott. Syftet förefaller vara att driva Stiftelsen till en punkt där försäljning av målningar framstår som "nödvändig" för att täcka löpande kostnader – eller att framtvinga en permutation av stadgarna.

Att medvetet försätta en andligt grundad stiftelse i ett sådant ekonomiskt läge, för att bana väg för kommersiella beslut, är ett klart brott mot stiftelselagen, mot stadgarna och mot stiftarens uttryckliga vilja.
Att dessutom hålla Stiftelsen konstlat fattig medan man ökar arvoden, konsultkostnader och externa avtal visar en avsiktlig förskjutning från ideellt till kommersiellt syfte.

Ekonomin används som styrmedel för kontroll – inte för förvaltning. Det strider mot både god stiftelsesed, stadgar, stiftarens vilja och konstnären Hilma af Klints testamente.

Styrelsemajoriteten använder Hellström advokatbyrå både i Stiftelsen och i andra sammanhang (se 4.4) för att försvåra ordförandens rätt att komma till tals, och hindrar insyn, kontroll och ansvar av styrelsemajoritetens agerande utan objektivitet.

———

7. Exempel: Retaineravtalet med Varg Gyllander AB

Styrelsemajoriteten har ingått ett s.k. retaineravtal (bilaga 18) med Varg Gyllander AB (556837-6809) utan tillbörlig transparens eller giltig beslutsgrund. Avtalet saknar daterad underskrift och hemlighölls för ordföranden under ett års tid.

Varg Gyllander har haft/har samtidigt uppdrag för Nordstjernan, Axelson Johnson och Vidarstiftelsen – organisationer med tydliga intressen i frågor som berör Stiftelsen. Flera personer, däribland Selvani och tidigare ledamot Kumlander, har dubbla roller inom dessa organisationer, vilket sammantaget utgör en påtaglig intressekonflikt och jävssituation.

Avtalet ger Gyllander ett arvode om [redacted] kr per månad ([redacted] kr per år) för högst tio timmars arbete per månad, utan krav på redo[redacted]g av tid eller res[redacted]rdföranden kan därför inte

bedöma skäligheten av utbetalt arvode. Detta avtal ska antas vara en förtäckt lön för att delta i förvaltningen som stöd till styrelsemajoriteten, särskilt då det saknas krav på dokumentation av faktiskt utfört arbete. Konsultavtalet når därmed inte kraven på självständig näringsverksamhet utan bör bedömas som inkomst av tjänst.

Uppdraget var därmed illojalt, undermåligt och överprisat. Genom detta upplägg har styrelsemajoriteten i praktiken anställt en kommunikationskonsult som står i starkt jävsförhållande till Stiftelsen, samtidigt som Stiftelsens ekonomi inte medger detta. Avtalet ger Gyllander tillgång till interna uppgifter och affärshemligheter som riskerar att vidareföras till aktörer inom Axelson Johnson-sfären, däribland Förlaget Stolpe – en av Stiftelsens största avtalsmotparter.

Vid styrelsemötet den 3 september 2025 vägrade Gyllander, med stöd av styrelsemajoriteten, att underteckna särskild sekretessförbindelse och hänvisade till en allmänt hållen klausul i sitt avtal, trots att sekretessen är otillräcklig för närvaro vid hela styrelsemöten. Det finns inget skäl för en mediakonsult att vara med vid helt styrelsemöte, det räcker för honom att vara med vid punkt där media behandlas. Detta visar ytterligare styrelsemajoritetens intention att låta Gyllander få tillgång till sekretessbelagd information, när han samtidigt är anställd t ex av Vidarstiftelsen. Kopplingen mellan Vidarstiftelsen och Stiftelsen går via Kulturforum Järna AB som utgör framtida avtalsmotpart med Stiftelsen när det gäller museum (se ÅR 2023, bilaga 19)

Detta avtal belyser tydligt sambandet mellan den tidigare och den nuvarande styrelsen, vilka genom återkommande samarbeten, konsultuppdrag och personkopplingar får anses agera som en sammanhängande enhet. Denna kontinuitet i person- och intressekretsar visar att den nuvarande styrelsemajoriteten förvaltar Stiftelsen i linje med tidigare ledningsgrupps agenda, snarare än i enlighet med Stiftelsens stadgar och stiftarens vilja.

Styrelsemajoritetens beslut att ingå och upprätthålla detta avtal visar på direkt olämplighet och bristande lojalitet mot Stiftelsen. De har prioriterat personliga och externa intressen framför Stiftelsens ideella syfte, i strid med stadgarna, stiftarens uttryckta vilja och stiftelselagens krav på omsorg och aktsamhet i förvaltningen.

Sammanfattningsvis utgör avtalet med Varg Gyllander AB ett tydligt exempel på hur styrelsemajoriteten agerar illojalt, skapar jävsförhållanden och upprätthåller en kontinuitet med tidigare styrelse i strid med Stiftelsens bästa och oberoende.

———

8. Exempel: Advokatbyrå Cirio AB

Styrelsemajoriteten anlitade advokatbyrån Cirio AB för att förbereda ett avtal med DZG den 17 december 2024, utan giltigt styrelsebeslut. Avtalsutkastet var partiskt till fördel för DZG och styrelsemajoritetens linje, och stred mot centrala stadgebestämmelser (§1,4,5) och stiftarens vilja. Det överlät i praktiken förvaltningen till extern part, gav DZG ensamrätt att sälja Stiftelsens målningar utan begränsning, inklusive Stiftelsens mest värdefulla tillgångar den centrala delen av verket, ‘målningarna till Templet’, samt att förvaltningen skulle tas över av galleriet. Båda delarna emot Stiftelsens grundparagrafer; §§ 1,4,5.

Uppdraget var därmed illojalt, undermåligt och överprisat. Styrelsemajoriteten bjöd dessutom in DZG till styrelsemöte för att komplettera och signera avtalet, något som endast kunde avvärjas genom att ordföranden sköt på mötet med hänvisning till att avtalet var undermåligt och styrelsemajoriteten hade lämnat ordförandens frågor obesvarade. Dessa frågor står fortfarande, 10 månader senare, obesvarade av styrelsemajoriteten. Ordföranden tolkar detta som att avtalet var ämnat att signeras exakt som det var.

Kostnaden för uppdraget ska inte belasta Stiftelsen utan de ledamöter som agerat utan mandat. Styrelsemajoritetens handlande visar på systematisk illojalitet, intressen utanför Stiftelsen och avsteg från stadgar och stiftarens vilja, där externa konsulter används för att driva deras egna syften i strid med Stiftelsens bästa.

Tillvägagångssättet påminner mycket om Kunskapens Träd-affären (bilaga 12) där Anders Kumlander blivit kraftigt kritiserad för hur han sålt Hilma af Klint-målningar urpsrungligen tillhörande en antroposofisk stiftelse i Schweiz: Anders Kumlander förvärvade målningarna till underpris, och sålde till marknadspris via David Zwirner Gallery till Genstone Museum, och tjänade mellanskillnaden privat (se Kumlanders inkomst av kapital 2022 med [redacted] miljoner kr i vinst för detta år). När undertecknad kontaktade muséet för att säkerställa provenie s tog de genast ned tavlorna utan att svara på hans brev. Detta visar att de var oroliga för att affären inte hade gått rätt till. Så gott ordföranden känner till är de fortfarande inte utställda.

---

9. Exempel: Konsultavtal med advokat Jonas Wetterfors. Styrelsemajoritetens användning av advokat och brist på transparens

Styrelsemajoriteten har anlitat advokat Jonas Wetterfors som både protokollförare och juridiskt ombud. Genom detta beslut har majoriteten skapat en dubbelfunktion som innebär onödiga kostnader, intressekonflikter och en påtaglig inskränkning i transparens och insyn. Tidigare har styrelsen självständigt fört sina protokoll utan extern juridisk medverkan.

Det är styrelsemajoriteten som bär det fulla ansvaret för att ha gett Wetterfors ett uppdrag som i praktiken används för att driva deras linje på bekostnad av Stiftelsens intressen. Genom sitt sätt att använda honom som sekreterare och juridiskt ombud har styrelsemajoriteten tillåtit att protokollen manipuleras och förvanskas. Vid granskning av bland annat protokollet från senaste styrelsemötet framgår att ordförandens kommentarer, reservationer och bilagor medvetet hanterats på ett sätt som försvårar eller döljer ordförandens ståndpunkter.

Advokat Wetterfors – på styrelsemajoritetens uppdrag – har:

- infört egna formuleringar i protokollen som motsäger ordförandens faktiska mening,
- placerat ordförandens yttranden långt bak i bilagor så att de förlorar sin relevans i sammanhanget,
- utelämnat bilagor (bilaga 6-8,21) trots ordförandens uttryckliga instruktion, samt
- lämnat bilagor onumrerade och i oordning, vilket försvårar granskning (bilaga 20).

Detta systematiska agerande har resulterat i **missvisande, osammanhängande och ofullständiga** protokoll, som inte korrekt återger styrelsens diskussioner eller beslutsgrunder. Konsekvensen är att ordförandens rätt att få sin mening återgiven inskränks, och att både intern kontroll och Länsstyrelsens tillsyn undermineras.

Att detta sker under pågående tillsyn är särskilt allvarligt och visar på en medveten brist på öppenhet. Styrelsemajoriteten uppvisar därigenom **bristande respekt** för tillsynsmyndighetens uppdrag och agerar på ett sätt som inte är förenligt med stiftelselagens krav på saklighet, opartiskhet och lojalitet mot Stiftelsens ändamål.

Det är tydligt att styrelsemajoriteten genom sitt val av och fortsatta förtroende för Wetterfors agerar illojalt mot Stiftelsen. Genom att ge honom insyn i all intern information och tillgång till affärshemligheter, utan att säkerställa hans oberoende, har de avsiktligt sammanblandat sina egna intressen med Stiftelsens. Att Wetterfors dessutom är kollega och delägare i Hellström Advokatbyrå tillsammans med advokat Magnus Andersson, som är verksam inom Vidarstiftelsens styrelser, förstärker intrycket av nära kopplingar och **risk för jäv**.

Advokat Wetterfors agerar därmed som styrelsemajoritetens **verkställande ombud**, inte som en oberoende rådgivare till Stiftelsen. Hans arbete används för att kontrollera informationsflödet, styra protokollens innehåll och tillhandahålla juridiska bedömningar som gynnar majoritetens position. Detta är oförenligt med god stiftelseförvaltning och utgör ett tydligt exempel på bristande lojalitet mot Stiftelsens syfte och ändamål.

Därtill har Wetterfors – på styrelsemajoritetens uppdrag och utan föregående styrelsebeslut – kontaktat Länsstyrelsen i syfte att förhindra att avtalen med Stolpe blir offentliga (bilaga 22). Dessa avtal utgör en central del av den kritik som riktats mot majoriteten, och försöken att hemlighålla dem för allmänheten framstår som ett avsiktligt försök att dölja uppenbara felaktigheter. Det finns inga sakliga skäl för sådan sekretess.

Styrelsemajoritetens agerande – att anlita och behålla konsulter som agerar i deras intresse snarare än Stiftelsens – visar på en djupgående lojalitetsbrist. **En oberoende och laglydig styrelse** skulle aldrig acceptera att juridiska ombud används för att undertrycka kritik, dölja oegentligheter eller påverka dokumentationens innehåll. Genom detta agerande sätter styrelsemajoriteten egna intressen och personliga lojaliteter före Stiftelsens bästa, vilket utgör ett allvarligt brott mot stiftelselagens krav på omsorgs- och lojalitetsplikt.

Sammantaget visar detta att styrelsemajoritetens handlande präglas av illojalitet, bristande omdöme och otillbörlig påverkan på Stiftelsens förvaltning, vilket allvarligt skadar Stiftelsens integritet och förtroende.

———

10. Informationsvägran och avtalsinventering

Efter att Länsstyrelsen öppnade tillsynsärendet i maj 2025 har styrelsemajoriteten börjat skicka **vissa** avtal till undertecknad ordförande.
Det sker dock endast efter myndighetens ingripande och **fortsatt ofullständigt och selektivt**.

Jag har, skriftligen och vid flera styrelsemöten, begärt **samtliga avtal** som ingåtts sedan den anställda påbörjade sitt arbete i Stiftelsen, samt svar på min **avtalsinventering** (bilaga 23).
Än idag har jag **inte fått svar**, och ingen komplett förteckning över avtal har lämnats.

Detta bryter mot **informationsplikten**, samt hindrar ordföranden från att fullgöra sitt ansvar för Stiftelsens förvaltning.

Jag hindras dessutom från att göra en korrekt inventering, att komplettera anläggningsregistret med målningarna och från att värdera målningarna.

Jag begär därför att Länsstyrelsen särskilt utreder:

- vilka avtal som finns eller funnits sedan 2019,
- vem som beslutat om dem,
- samt varför de undanhållits ordföranden.

———

11. Kammarrättens dom 2012-07-10 (mål nr 254-12)

Kammarrätten har tidigare slagit fast att ordföranden, som representant för släkten af Klint, har rätt och skyldighet att bevaka Stiftelsens förvaltning (Bilaga 24).
Domstolen uttalade att:

”Att han i vissa situationer skulle sakna rätt att delta i Stiftelsens angelägenheter vore i strid med stiftarens vilja.”

Domen bekräftar full **insynsrätt** i ekonomi och beslut. Att neka denna insyn strider således mot **gällande rätt** och **stadgarna**. Det är värt att notera att dåvarande majoritet i styrelsen (med bl.a. Anders Kumlander och Ulf Wagner) var väl införstådda med domens innebörd. När de, och styrelsemajoriteten i övrigt, idag hindrar ordföranden i samma Stiftelse att bli full informerad visar detta på en kraftigt bristande respekt för rättsystemet i Sverige.

———

12. Samlad bedömning och begäran

Mönstret visar att styrelsemajoriteten **agerar i strid med Stiftelselagen, Stiftelsens stadgar och god förvaltningssed**. Handlandet framstår som **överlagt** och syftar till att marginalisera ordföranden, dölja ekonomiska beslut och driva Stiftelsen mot **försäljning av konstverk** för att gynna egna intressen utanför Stiftelsen, som tex byggande av konsthall, betala höga arvoden och löner.

Det samlade mönstret visar att styrelsens majoritet:

- bryter mot stadgarna,
- åsidosätter lagstadgad redovisning,
- motverkar insyn,
- och använder Stiftelsens tillgångar för **egna syften och även gynnar sig själva**.

Förvaltningen sker inte längre i Stiftelsens intresse utan för att gynna enskilda personer och externa aktörer.
Detta är ett långvarigt och systematiskt brott mot lojalitetsplikten.

Jag begär därför att Länsstyrelsen:

1. **Lägger denna anmälan till det pågående tillsynsärendet, granskar och utreder styrelsemajoritetens agerande och hoppas att Länsstyrelsen kommer fram till samma slutsats som ordföranden nämligen att de är direkt olämpliga att kvarstå i Stiftelsens styrelse.**

2. Att i sin bedömning och beslut även **beakta** att Antroposofiska Sällskapet i Sverige, ASiS, enligt Stiftelsens stadgar äger rätten att tillsätta styrelseledamöter i vissa situationer. Detta kan därmed riskera att upprepa den kontroll som Axelson Johnsson, Nordstjernan och Vidarstiftelsen har tillskapat sig genom att kontrollera ASIS. ASiS idag är något helt annat än när Stiftelsen bildades. Anders Kumlander är idag den verkliga huvudmannen även i ASiS, bland annat genom sin kontroll över Vidarstiftelsens koncern som utdelar stipendier som ASiS medlemmar och verksamheter är beroende av. ASiS har också tillsatt personer med starkt beroende till Kumlander i Stiftelsen. Ordföranden är orolig för att även om Kumlander lämnat Stiftelsen så avser han att placera personer med nära band till sig i Stiftelsen. Antingen genom inval genom styrelsemajoriteten som kvarstår (som också hänt genom Daniel Laurén) eller genom ASiS. Ordföranden är orolig för at Stifelsen utnyttjas av personkretsen kring Kumlander för egna syften.
   Ett beslut som **neutraliserar** den risken är önskvärd och att Stiftelsen får en styrelse som sätter Stiftelsens bästa i första rummet.

———

Bilagor

Bilaga 1: Svar till Länsstyrelsen 2025-09-30 (Erik af Klint)

Källhänvisningar till Stockholms tingsrätt, mål nr Ä 2676-25
Bilaga 2: Aktbil. 1 (2025-02-07) – Ansökan om entledigande.
Bilaga 3: Aktbil. 71 (2025-05-30) – Motparternas yttrande
Bilaga 4: Erik af Klint yttrande (2025-09-01)

Bilaga 5: Stiftelsens stadgar, 1972
Bilaga 6: Protokoll, kallelse och dagordning 2025-07-09
Bilaga 7: Protokoll, kallelse och dagordning 2025-07-23
Bilaga 8: Protokoll, kallelse och dagordning 2025-08-06
Bilaga 9: Donationsbrev AxJ till Stiftelsen
Bilaga 10: Höglunds anställningsavtal, se sid 5

Bilaga 11: HFD dom jäv tidigare och nuvarande styrelse
Bilaga 12: Kunskapens Träd - affären
Bilaga 13: Granskningsmeddelande SKCJ
Bilaga 14: Granskningsmeddelande SAH

Årsredovisning — reservation och avvikande mening
Bilaga 15: ÅR 2022 (s. 21–23): Votering vid fastställande av årsredovisning, Erik af Klint anmäler avvikande mening.
Bilaga 16: ÅR 2023 (förvaltningsberättelse s. 2; Not 4 s. 8): Tvist om styrelsens sammansättning och utebliven värdering av verken.
Bilaga 17: ÅR 2024 (avvikande mening s. 1–3; Not 4 s. 7): Felaktig ändamålsbeskrivning, brister i redovisning och inventering, oklara tillgångsvärden.

Bilaga 18: Retaineravtal — Varg Gyllander AB (odaterat)
Bilaga 19: ÅR 2023 Kulturforum Järna AB, se gulmarkerat under Väsentliga Händelser
Bilaga 20: Protokoll från styrelsemöte 2025-09-03
Bilaga 21: Kommunikation i styrelsen, maj–augusti 2025
Bilaga 22: Jonas Wetterfors brev till Länsstyrelsen utan styrelsebeslut
Bilaga 23: Avtalsinventering 2025-06-24
Bilaga 24: Kammarrättens dom 2012-07-10, mål nr 254-12

———

13. Avslutning

Jag står till Länsstyrelsens förfogande för kompletterande upplysningar och lämnar gärna muntlig redogörelse.
Mitt mål är att Stiftelsen återfår en styrelse som sätter **Stiftelsens bästa** i första rummet och respekterar **stiftelselagen, stadgar och stiftarens vilja**. Den nuvarande styrelsemajoriteten sätter inte Stiftelsens bästa i första rummet, utan gynnar intressen utanför Stiftelsen.

Med vänlig hälsning,

Erik af Klint
Ordförande i Stiftelsen Hilma af Klints verk
Huvudman för släkten af Klint
Stockholm, den 15 oktober 2025